

DE
REPVBLICA
TOMVS ALTER
XIII. ALIOS LIBROS
CONTINENS.

AVTHORE D. PETRO GREGORIO

*Tholozano, Iuris utriusq; Doctore & publico Professore,
prius in Academia Cadurcensi, deinc Tholozana,
nunc Pontimuffana Lotharingica, earen-
dem ve facultatum Iuris utriusque
ibidem Decano.*

HORVM MATERIAM SIVE ARGV-
MENTVM SEQVENS PA GINA
indicabit.

ADDITIS INDICIBVS.

LYGDVNI,
SYMPTIBVS IOANNIS BAPTISTÆ BVYSSON.

clō. lō. xcvl.

PERIOCHA LIBRORVM
ET CAPITVM TOMI II.
de Republica.

OST causam religionis tractatam, & à mo- Lib. 14.
deratore principatus spiritualis vel secularis
perpensam: succedit actio quae ad curam v-
triusque pertinere videtur: nempe sollicitudo
totius hominis, qui anima & corpore consti-
tuitur, quae ad generationem & conseruatio-
nem eius extenditur.

Proinde in hoc libro 14. moneb. mus in l. cap. quae in republica cir-
ca coniunctiones generationis causa, ante, & in ipsa copula obseruā-
da sint, vt certi & legitimi partus edantur.

Deinc de cura dum eduntur, vt inuentur & conseruentur.

Ideoc. 2. de obstetricibus agimus: & ibi quae in illis magistratus
reipublicae desiderare & punire debeant.

Post editos partus, prouidendum esse de educatione eorum infan-
tium docemus c. 3. quando maximè controuersia est de patre incerto,
de alimentis praestandis, de expositis.

Et proinde huic consideratio proxima est in c. 4. de nutricibus.

In lib. 15. post curam expositam requisitam in republica circa cor- Liber 15.
pora edendorum & editorum infantium, adiungere placuit eā par-
tem, quae animam respicit, & de institutione inuentutis agit: vt me-
lius per institutos respublica conseruetur. Et eam institutionem in
c. 1. necessariam & vtilem reipublica, eius autem contemptum no-
xium ostendimus, & qua via ad illam procedendum sit.

Et in 2. qualis etiam puellarum cura sit habenda, Subinde ne quid
omittatur quod desideretur circa hanc partem: à minimis & elemē-
tis institutionem ordimur, & in perfectionem gradatim eam eue-
himus. atque ita in c. 3. de instituendo & formando primo sermone
agimus, & quomodo, quibusque concurrentibus formetur, de ser-
monis & verborum inuentione, & cur aliqui peregrinas linguas re-
pudiarunt: curue vulgaris sermo, magis idoneus quotidianis cen-

DE REPUBLICA

LIBER XIII.

seu

DE CURA ET EDUCATIONE

puerorum vel infantium.

De generali cura reipublica circa liberos procreandos.

CAPVT I.

AGRICOLAE, qui arbores rectas, fructuosas & dispositas ad culturam habere desiderant, curam principalem esse putant in ipsa satione prima, & pro ea terram conuenientem eligere, semina vel plantas eo ordine disponere, vt & se mutuo non impediunt, & iucunda quadam positione utilitatē simul & commoditatem producant. Qualem enim ordinem, qualemve cultum primitus impenderint, talem in posteram fructum & vtilitatem maiorem vel minorem consequentur. Ad eum modum Reipublicae moderator, qui in societate humana sibi commissa colenda, desiderat fructum communem ex populo percipere, non minus sollicitus esse debet in eligendis, plantandis & dirigendis primis plantis humanis. Est enim homo planta inuersa habens sursum radices, in caelum extollens caput, vt hauriat à caelo tanquam à proprio solo necessaria corpori & animae, Deus agricola, princeps, vicari⁹ eius summi agricolae. Et proinde, statim ab ortu, imo ante conceptionem & in gestando vtero, & post editionem partus, de infantibus vt nouis plantis quae in orbem veniunt, sollicitus esse debet. Sicuti & Lycurgus in sua republica, non omisit etiam statuere, quoties in hebdomada conuenire debent mariti vxores, quae aetate nubere deberent, quae vxores ducendae essent, quod & curae fuit aliis legislatoribus, & his qui publicam rem curarunt ad generationem promouendam & firmandam, vt essent filij editi aliquando vsui meliori reipublicae.

2 Siquidem filij non tantum parentibus: sed etiam reipublicae nasci dicuntur. ^a Nempe, quod ex illis confletur, & quotidie deficiens populus reficiatur, & quodammodo remaneat immortalis^b. De propaganda ita republica quoque fuit studium his qui prepositi fuerunt, vt pœnis etiam coercerent qui non ducerent vxores, praemis afficerent ducentes, & liberos procreantes, eoque magis quo plures ederent. Lycurgus eos qui nolent ducere pellebat ab spectaculis; senibus coelebibus, haberi honorem quem aliis deferri lex iubebat, noluit. Censoria quoque nota apud Romanos qui matrimonium non contraherent,

a l. 1. §. & generaliter, de iure in possessione mitt. lib. 37. P. iii. 9. l. 2. de insti. & iur. P. l. 14. ad senatus. Treb. P. l. j. in fine, ad lo. lul. mag. gest. P. l. 19. §. 7. de captiu. & possil. reuer. P. l. 14. §. 4. de mun. & hona. P.
b l. proponatur, de iudi. P. l. liberorum. 120. de verb. sig. P.